

§ 143 Kost- och måltidspolicy, antagande

Dnr KS 2021-504

Kommunstyrelsens beslut

1. Beredningen för måltidspolicyns förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Måltidspolicy för Linköpings kommun antas.
2. Kost- och måltidspolicy för Linköpings kommun enligt beslut kommunfullmäktige 2010-12-14, § 213 upphävs.

Reservationer

Sofia Frithioff (V), Michael Cocozza (LL) och Åsa Wennergren reserverar sig till förmån för egna yrkanden.

Liselott Fagers (KD) reserverar sig till förmån för eget yrkande och lämnar följande skriftliga reservation:

"Maten och måltiden berör oss alla. Ekologiskt är inte den enda viktiga variabeln för hållbara livsmedel. I många fall kan lokala konventionella varor ha större fördelar rörande miljö-, klimat- och djurskyddsaspekter än importerade ekologiska varor. Svenskt djurskydd ställer till exempel striktare regler än EU:s eko-märkning vad gäller djurskydd i många hänseenden, exempelvis vad gäller utomhusbete och bedövning vid slakt. Forskningen visar inte heller några entydiga skillnader i vitamin- och mineralhalt hos växter som är ekologiskt eller konventionellt odlade. Ekologisk mat är i regel även mer kostsam än konventionellt producerad mat och dess fördelar behöver därför vägas mot andra värden.

Kristdemokraterna i Linköping vill gå snabbare fram och ersätta kravet på ekologiskt odlad mat med en större andel lokalt närodlat mat vid kommunala upphandlingar. Att frångå kravet på ekologiskt till förmån för närodlat gynnar våra lokala aktörer samtidigt som kommunen säkerställer att maten inte transporterats längre än nödvändigt.

Dessutom är ekologiskt väsentligt dyrare. Detta är pengar som är till större nytta i kärnverksamheten såsom ytterligare lärare eller undersköterskor."

Maria Moraes (MP) reserverar sig till förmån för eget yrkande och lämnar följande skriftliga reservation:

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2023-06-07

" Sveriges nationella mål är att 60 % av all mat som serveras i skolor vara ekologisk till 2030. I Linköping har vi haft krav på att andelen ekologiskt ska vara 30 % under lång tid. Att vi inte tar några steg mot att nå riksmålen tycker vi är för låg ambitionsnivå. Vi vill höja den till 40 % för att sedan succesivt öka mängden för varje år så att vi når riksmålet till 2030.

Kött- eller animalieproduktionen står för en stor del av de växthusgaser vi släpper ut. Djuruppfödningen behöver en mycket hög del av världens jordbruksmark och oerhörda mängder vatten. Avskogningen är också ett resultat av köttproduktionen som behöver allt mer mark eftersom köttkonsumtionen ständigt ökar i världen. Den odlingsbara marken kommer i en framtid inte att räcka till för en allt större befolkning. Därför måste vi vara rädda om vår åkermark och använda den för människan på effektivaste sätt. Uppfödning av djur kräver ungefär 10 gånger mer resurser i form av grödor än vad vi får ut av köttet. Det finns all anledning att vi tar tag i detta genom att minska vår köttkonsumtion. Vi vill att förskola och skola inför en vegetarisk dag per vecka där maten är av sådan sort som barn tycker om. Det är viktigt att barn får ett gott intryck av vegetarisk mat redan i ung ålder. Linköping ligger också dåligt till i nationella mätningar om vilka kommuner som har helt vegetariska dagar.

Utöver att vegetarisk mat är bättre ur klimatsynpunkt så är det också viktigt för att barnen ska få i sig mer frukt och grönt. Idag äter ett genomsnittligt barn bara hälften av den rekommenderade mängden grönsaker och frukt, (400 gram per dag). Barnen behöver alltså äta dubbelt så mycket frukt och grönt för att få i sig mer fibrer, vitaminer och en mer välbalanserad kost.

Deklarationen Good Food Cities uppmärksammar matens stora klimatpåverkan och behovet av att vi äter mer klimatsmart. Det gör vi, bland annat, genom att öka andelen vegetariskt. För att nå en kost som håller sig inom planetens gränser så skulle det betyda att man inte överskrider 16 kg kött per person per år samt 90 kg mejeri per person per år. Då lunchen ska utgöra 30 % av det dagliga näringsintaget är siffrorna i yrkandet ovan beräknade på det. Det innebär mer än en halvering av dagens genomsnittliga köttintag. Miljöpartiet anser att skolmåltiderna ska följa Good Food Cities rekommendationer.

Miljöpartiet anser att fisk som inte är MSC-märkt inte ska serveras i våra verksamheter. Vi anser att de näringsmässiga behoven kan tillgodoses på andra sätt. När fisk odlas ökar risken för att sjukdomar och parasiter sprids eftersom fiskarna är inträngda på mindre yta. Det finns en risk att smittan sprider sig till vilda bestånd. Det används också kemikalier för rengöring och för att förhindra påväxt på odlingsutrustningen, som kan sprida sig till den omgivande vattenmiljön och påverka negativt. Livsmedelsverket skriver på sin hemsida att

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2023-06-07

“För miljön är det bra att välja fisk som kommer från stabila bestånd och som fiskats eller odlats på ett hållbart sätt” samt “Titta efter miljömärkningar som ASC, MSC och KRAV”

Sammanlagt tillagar och serverar Kost & Restaurang i Linköpings kommun cirka 35 000 portioner per dag, vilket innebär att mer klimat- och miljösmarta luncher kommer att ha stor betydelse för Linköpings totala klimatavtryck."

Chris Dahlvists (SD) reserverar sig till förmån för eget yrkande och lämnar följande skriftliga reservation:

"Sverigedemokraterna ser måltidspolicyn som mycket viktig då de som äter av maten främst är barn och unga som fortfarande växer samt våra äldre som förtjänar en hög standard i slutskedet av livet. Vi vill se att viltkött ska vara ett naturligt inslag och att kommunen ska sträva efter att 20% av allt kött ska vara viltkött.

Det nuvarande kravet på 30% ekologiskt är inte önskvärt då ekologiskt är mycket mer kostsamt för kommunen samt att skillnaden på påverkan av klimatet är minimal. Närproducerat och vilt är mycket mer effektivt samt gynnar det lokala näringslivet. Därmed bör kravet på ekologiskt bort.

Gällande att kommunen ska minska varje måltids klimatpåverkan så anser Sverigedemokraterna att punkten är alldeles för abstrakt och ger inga klara direktiv. Därmed bör punkten strykas.

Sverigedemokraterna vill lägga till en punkt angående användandet av insekter. Vi anser att livsmedel som till stor del innehåller insekter eller tillåts innehålla stora mängder insekter utifrån livsmedelskrav inte ska användas av kommunen inom verksamheten. Inom klimatdebatten propagerar många personer och organisationer för alternativa proteinkällor vilket givetvis kan vara rimligt i vissa instanser. Inom den offentliga verksamheten så anser vi dock att detta inte ska anammas och att de traditionella insektsfria livsmedel ska gälla.

Sverigedemokraterna värnar om djurens rättigheter och vi anser att slakt vid boskap ska göras så snabbt och smärtfritt som möjligt. Det är ett av få områden Sverige fortfarande kan anses ligga före resten av världen. Ritualslaktat kött som exempelvis halal stämmer inte överens med dessa svenska värderingar och även om traditionell halalslakt inte är tillåtet i Sverige så är det tillåtet i andra EU länder, där detta kött sedan säljs till Sverige. Vi vill se förbud mot ritualslaktat kött inskrivet i måltidspolicyn.

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2023-06-07

Vi reserverar oss mot beslutet till förmån för vårt eget yrkande om avslag till beslutet.”

Ärende

I Linköpings kommun serveras varje dag måltider till omkring 35 000 barn, elever, vuxna och äldre i förskola, skola, omsorg och fritidsverksamhet. Måltidspolicyn är ett kommungemensamt styrdokument för att kvalitetssäkra måltiderna och bidra till hållbar utveckling.

Med hjälp av måltidspolicyn tydliggörs kommunens målsättning att maten som serveras i Linköpings kommun ska vara god, näringsriktig, tillagad av bra råvaror, hållbar och serverad i en trivsamt miljö. Ansatsen med närproducerade livsmedel stödjer det lokala näringslivet och skapar förutsättningar för en tryggad produktionskapacitet som stödjer kommunens försörjningsberedskap. Måltidspolicyn ska aktualitetsprövas under första året i varje mandatperiod.

Policyn gäller för kommunens samtliga verksamheter som hanterar måltider samt för privata utförare som utför verksamhet på uppdrag av Linköpings kommun, genom nämndernas kravspecifikationer för måltidsservice. För måltider inom LSS-boende, daglig verksamhet, bad- och fritidsanläggningar och liknande ska måltidspolicyn ses som ett vägledande dokument.

Policyn ska även fungera som information för elever, föräldrar, anhöriga, gode män och andra intresserade. Den ska också utgöra underlag för budget, verksamhetsplaner och nämndernas kravspecifikationer. Kommunfullmäktige kan genom nämndernas olika underlag ovan följa hur policyns mål och intentioner beaktas och verkställs.

Förslag till ny måltidspolicy har arbetats fram av en politisk beredning som kommunfullmäktige föreslås fastställa.

Yrkanden

Lars Vikinge (C), Niklas Borg (M), Åsa Wennergren (L), Kristina Edlund (S) och Michael Coccozza (LL) yrkar bifall till beredningens förslag till beslut.

Chris Dahlgvist (SD) yrkar på följande ändringar:

Att skrivelsen “Viltkött ska serveras när det är ekonomiskt försvarbart och tillgången är tillräcklig....” - ändras till “Strävan är att 20% av köttet ska vara från vilt”

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2023-06-07

Att skrivelsen "Strävan är att minst 30 % av inköpta livsmedel ska vara ekologiska, räknat i kronor, ej volym. Strävansmålen för svenskt- och lokalproducerat ska gälla även ekologiskt inköpta livsmedel." - stryks helt

Att skrivelsen "Verksamheterna ska sträva efter att minska varje måltids klimatpåverkan." - stryks helt

Att skrivelsen "Livsmedel som till stor del innehåller insekter inte ska användas." - läggs till

Att skrivelsen "Ritualslaktat kött, som exempelvis halal, inte ska vara tillåtet på matsedeln i kommunens verksamheter." - läggs till

Liselott Fager (KD) yrkar på följande ändringar:

Måltider inom äldreomsorgen, stöd-och omsorgsverksamheter.

Punkt tre ändras till "Måltiderna ska vara individanpassade utifrån näringsbehov och konsistensanpassning samt i stor utsträckning tillgodose brukarens önskemål".

3. Måltidspolicy för Linköpings kommun

Att punkten gällande "Strävan är att minst 30 % av inköpta livsmedel ska vara ekologiska, räknat i kronor, ej volym. Strävansmålen för svenskt- och lokalproducerat ska gälla även ekologiskt inköpta livsmedel." utgår.

Maria Moraes (MP) yrkar på följande ändringar:

Att punkten om "Strävan är att minst 30 % av inköpta livsmedel ska vara ekologiska, räknat i kronor, ej volym. Strävansmålen för svenskt- och lokalproducerat ska gälla även ekologiskt inköpta livsmedel"

ändras till: "Ekologiska livsmedel ska utgöra minst 40 % av den totala livsmedelskostnaden. Strävansmålen för svenskt- och lokalproducerat ska gälla även ekologiskt inköpta livsmedel".

- Att Linköpings kommun inför en vegetarisk dag i förskolan och skolan.

- Att lunchrätternas huvudkomponenter planeras så att innehållet inte överskrider 4,8 kg kött per person per år samt 27 kg mejeri per person per år, i enlighet med Good Food Cities deklARATION.

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2023-06-07

- Att Linköpings kommun bara serverar MSC-märkt fisk, och därmed inte odlad lax.

Sofia Frithioff (V) yrkar på följande ändringar:

Att punkten "Vildfångad fisk ska vara fiskade med hållbara fångstmetoder och från hållbara bestånd, enligt MSC:s riktlinjer eller likvärdigt. I den mån 7 (9) odlad lax används ska den följa Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskrav. Verksamheterna ska följa utvecklingen inom området och genomföra förändringar som är miljömässigt och ekonomiskt hållbara"

Ändras till:

"Vildfångad fisk ska vara fiskade med hållbara fångstmetoder och från hållbara bestånd enligt MSC:s riktlinjer eller likvärdigt. Enbart vildfångad fisk ska serveras."

Maria Moraes (MP), Sofia Frithioff (V), Åsa Wennergren (L) och Michael Coccozza (LL) yrkar bifall till Liselotts Fagers (KD) ändringsyrkande om att punkten tre gällande Måltider inom äldreomsorgen, stöd-och omsorgsverksamheter ändras till "Måltiderna ska vara individanpassade utifrån näringsbehov och konsistensanpassning samt i stor utsträckning tillgodose brukarens önskemål".

Kristina Edlund (S) yrkar avslag på samtliga ändringsyrkanden.

Beslutsordning

Ordförande ställer proposition om bifall till Chris Dahlvists (SD) ändringsyrkanden mot Kristina Edlunds (S) yrkande om avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Ordförande ställer proposition om bifall till Liselott Fagers (KD) ändringsyrkanden mot Kristina Edlunds (S) yrkande om avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Ordförande ställer proposition om bifall till Maria Moraes (MP) ändringsyrkanden mot Kristina Edlunds (S) yrkande om avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Ordförande ställer proposition om bifall till Sofia Frithioff (V) ändringsyrkanden mot Kristina Edlunds (S) yrkande om avslag och finner att kommunstyrelsen avslår detsamma.

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Kommunstyrelsen

2023-06-07

Ordförande ställer proposition på beredningens förslag i sin helhet och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Måltidspolicy för Linköpings kommun, antagande, 2023-05-25

Bilaga - Förslag till måltidspolicy för Linköpings kommun

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
Affärsområdeschef för Kost och Restaurang, Åsa Kullberg
Samtliga nämnder
Kommunkansliet (styrdokument)

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--